

חננוך ראובני

בן הינדה ושמואל רבינוביץ'

נולד: ט"ז חשוון ה'תרס"ג - 16.11.1902
 נפטר: ה' אדר א' ה'תשנ"ב - 9.2.1992
 עלה ארצה: כ"ד תשרי ה'תרצ"ה - 3.10.1934

לפני כמעט 90 שנה נולד חנוך בעיירה ע"י וילנה, למשפחה מסורתית ושומרת מצוות. הוא התחיל את לימודיו כמו ילדים יהודים רבים בתקופה ההיא - ב"חדר" ואח"כ גם בישיבת פוניבז' הידועה.

חנוך לא הסתפק בכך, ובצד למוד מקצוע הנפחות, שלמד מאביו, המשיך ללמוד גם ניהול חשבונות; וגם היה חבר פעיל בתנועת "החלוץ" הציונית. הוא הספיק גם לשרת בצבא הפולני, שלאחר מלחמת העולם ה-1. לפני שהגשים את חלומו לעלות לארץ-ישראל היה כשנה וחצי בקיבוץ-הכשרה "שחריה" הידוע, ובלט שם ביוזמתו ובכושר הניהול והארגון שלו.

בסתיו 1934 הגיע לארץ ולאחר זמן קצר הגיע אלינו, כלומר לגשר הישנה שחבריה התחילו בבניית הנקודה החדשה ב"דלהמיה". חנוך השתלב במהירות בנפחיה - מסגריה כבעל מקצוע מעולה. ידיהם של חנוך וצוות הנפחים היו מלאות בעבודה, בגשר ובדלהמיה הנבנית, וגם בעבודת-חוץ החשובה כל-כך, בהכניסה כסף לקופת הקיבוץ הדלה. עבודות בברזל בכל האזור ובכל סוגי המבנים: מבניינים של המשטרה הבריטית וחיל הספר ועד בלת הכנסת בכפר תבור.

ובתוך הלהט הגדול של העשייה, מצא חנוך זמן, גם לאהבה. ביחד עם חוה ז"ל בנה את ביתו ומשפחתו, והבן הבכור, אמיר, נולד בגשר. במאורעות תרצ"ו עוברים כולם בהדרגה לדלהמיה, היא אשדות, ואח"כ נולדה חוה. בשנה שנולדה זיוה, התבקש חנוך, שכשרון הניהול והארגון שלו היו ידועים לכולם, לייסד ולארגן את המשרד עבור צי המשאיות - את ארגון ההובלה של קיבוצי העמק, בחיפה.

במלחמת השחרור, כאשר הנשים והילדים פונו מאשדות, נשאר חנוך עם המגינים, כמובן. ידיעותיו הרבות בשטח הביטחון עוד מימי השרות בצבא הפולני, ודרך כל הפעילויות ב"הגנה", הקנו לו את דרגתו ומעמדו, כאחד ממפקדי אשדות.

בשלהי מלחמת השחרור נולד אריק, בן הזקונים, וחנוך נקרא ב"צו התנועה", כפי שאומרים אצלנו, לשרת במחלקת הבנייה ב"איחוד". ימי הפילוג באשדות, החוצים אותה לשניים, אינם מצליחים לפלג בין חנוך, שנשאר ב"איחוד"; לבתיה-אחותו שנשארת ב"מאוחד". דודה בתיה ואהבתה לילדים בכלל ולילדיו של חנוך בפרט, היא הדודה הקרובה ביותר ובעצם היחידה, כאשר מתברר שכל המשפחה: ההורים, האחים והאחיות, הגייסים. וילדיהם הקטנים, הושמדו בשואה. גם במשפחתה של חוה וגם במשפחתם של בתיה וחנוך.

סוף בעמוד הבא ...

חנוך ראובני ז"ל - סוף

חנוך - הדייקן והדקדקן נמצא גם ב"ועדת החלוקה" של הרכוש המשותף בימי ה"פילוג", ואח"כ גם אחראי מטעמנו בביהח"ר "אשד", (שנסגר כ-10 שנים מאוחר יותר).

אשדות יעקב "איחוד", המדדה בקושי על רגליה לאחר ה"פילוג", הטילה על חנוך משימה, שעד אז איש לא ידע איך להתמודד או לעשות אותה. והוא עמד בה. חנוך עשה את "תכנית המשק" הראשונה, שהיא כלי ראשון במעלה בחשיבותו, כאשר צריך לנהל משק קיבוצי, שרוצה לצאת מן המשבר בו הוא נתון. אח"כ שוב נקרא חנוך "אל הדגל", כדי להקים את המחלקה לסטטיסטיקה ב"ברית התנועה הקיבוצית" ולכהן בוועדת המשק. קרוב ל-30 שנה התמסר חנוך לעבודתו בתל-אביב. היה נוסע בתחילת השבוע וחוזר בסופו אל הבית - באשדות.

ואם יותר לי עכשיו לעשות את ההשוואה הזו, הייתי אומרת: שאם חוה ז"ל היתה הלב והנשמה של הבית, "המנוע" שסיפק את החום, הדאגה והאהבה לילדים - הרי חנוך היה הראש וההגיון, שהבין כבר אז ועודד את ילדיו, כאשר האמין שבקיבוץ העתידי לא מספיק לעבוד רק בידיים ולהיות נפח או חקלאי, אלא חייבים להמשיך וללמוד גם מקצועות שנראו זרים, כביכול, לדרכו הבראשיתית של הקיבוץ.

בשנים האחרונות ניסה חנוך להשתלב במחלקה של ותיקי המפעל ב"לוג", עד שנאלץ להפסיק. למרות שמוחו וזיכרונו נשארו בהירים וצלולים, הלך מצבו הגופני והתדרדר והוא נאלץ לעבור לסביבה מוגנת יותר ב"בית האבות" שלנו - "בית אחדות".

לכם, בניו ובנותיו של חנוך, אני מעזה לומר, שלמרות הקושי של השנים האחרונות, אביכם נפטר בשיבה טובה בכל זאת! הוא זכה בשנותיו הארוכות להשיא לא רק את ילדיו, אלא גם לשמוח בנשואי נכדיו ולזכות בנינים.

חנוך - אביכם היה אב גאה מאד בבניו, גאה בהישגיכם, ואתם יכולים, אכן, להיות גאים בכך, ולעמוד בראש זקוף ובמצפון שקט, בעיקר ובגלל מה שהקדשתם לו בערוב ימיו.

כולנו פה באשדות יודעים שזה לא היה פשוט כל-כך, ולמרות שלחנוך היו לא מעט תלונות ותביעות, והוא לא ניסה להקל עליכם, אתם טיפלתם בו במסירות אין קץ ומלאתם עד תום את מצוות כיבוד אם ואב. ואתם יודעים גם שאשדות ובמיוחד העובדים המסורים ב"בית-אחדות", עשו כמיטב יכולתם כדי להקל ממשא שנותיו הכבד.

זכרך, חנוך, יהיה חקוק בלב משפחתך הגדולה, קרוביך וידידיך.

הגיעה העת למנוחה. נוחה בשלום, חנוך.

עמליה דיין ..